

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

19409
GK-144

Sayı : 76791929/610/ 615
Konu : Yazılı soru önergesi (7/19409)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.04.2013 tarih ve 116020 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından verilen 7/19409 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

G.Funda SEZGİT
Şube Müdürü

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ ÖZ'ÜN 7/19409 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

20/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında işverenin "çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü" olduğu açık bir hüküm olarak en başta yer almakta ve aynı fıkra da bu çerçevede işyerinde yerine getirmesi gereken yükümlülükleri sıralanmaktadır. Bunun yanı sıra aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan "işyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınmasının, işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmayacağı" ve "çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülüklerinin de işverenin sorumluluklarını etkilemeyeceği" ibarelerinden kanunda işverenin sorumluluklarının hiçbir şekilde kaldırılmadığı ve bir başkasına devredilmediği anlaşılmaktadır. Ayrıca kanundaki 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23 ve 29'uncu maddelerden de anlaşılacağı üzere, yerine getirilmesi gereken tüm yükümlülükler işverenin sorumluluğuna bırakılmıştır. Kanunda yerine getirilmeyen yükümlülükler için verilecek idari para cezalarının muhatabının da işveren olması, bu sorumluluğun bir karşılığı olarak belirlenmiştir.

Kanunla yürürlüğe konulan risk değerlendirmesinin gerçekleştirilmesi yükümlülüğü ise kuralcı bir yaklaşımdan ziyade önleyici bir yaklaşımın yansımasıdır. İş sağlığı ve güvenliği alanında profesyonellerin görevlendirilmesi ve acil durum planlarının hazırlanması ile çalışanların sağlık gözetimine tabi tutulmaları, çalışmaktan kaçınma haklarını kullanabilmeleri, bilgilendirilmesi ve eğitilmelerinin yanı sıra görüşlerinin alınarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konulardaki görüşmelere katılımlarının sağlanması gibi uygulamalar; kanunun iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili sorunların çözümüne yönelik uygulamaları olup, bu uygulamalar bahsi geçen önleyici yaklaşım kapsamında yer almaktadır.

Bu bilgiler ışığında bakıldığında, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun; işverenin ne iş kazalarındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaya ne de iş sağlığı ve güvenliği alanındaki diğer sorumluluklarını azaltmaya yönelik bir kanun olmadığı, daha ziyade iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili sorunlara çözüm üretmek amacıyla yapıldığı aşikârdır.

İş sağlığı ve güvenliğinde temel amaç; çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gereken önlemlerin alınması, iş kazası geçirmeden, meslek hastalıklarına yakalanmadan, sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmalarının sağlanması, çalışanların ruhsal ve bedensel bütünlüğünün korunmasıdır.

İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının etkin bir şekilde yürütülmesi ve başarıya ulaşması için işveren, çalışan ve ilgili diğer tüm tarafların, konuya öncelik vererek, önleyici yaklaşımı esas alan, çalışanların katılımını hedefleyen bir çizgide yükümlülüklerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Paydaşlar da dahil olmak üzere tüm sosyal taraflar üzerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirdiği takdirde kalıcı çözümler sağlanacak ve iş kazaları ile meslek hastalıkları önlenilecektir.

Bakanlığımız, görev ve sorumluluklarının farkında olarak; meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenilebilmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmektedir. Nitekim bu kapsamda hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30.06.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kanunla işyerlerinde gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının yanı sıra yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayların da kayıt altına alınması, incelenmesi ve raporlanması şartı getirilmiştir. Yine kanun kapsamında işverenlerin yapacağı iş kazası ve meslek hastalıklarının yanında işyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucularının da meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk etmelerine imkân sağlanmıştır. Ayrıca çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak işe girişlerinden itibaren sağlık gözetimine tabi tutulmaları şartı getirilmiştir. Bütün bu inceleme ve raporlamalar ile yapılan sağlık gözetimleri

sonucunda; sorunların nedenleri daha iyi analiz edilebilecek, öncelikler belirlenebilecek ve belirlenen öncelikler dikkate alınarak daha etkin mücadele yöntemleri kullanılabilecektir.

Ayrıca ana amacı iş kazalarını önlemek olan birçok ulusal ve uluslararası düzeyde proje ve işbirlikleri, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri ile işletmeler düzeyinde uygulama çalışmaları sosyal tarafların ve ilgili paydaşların katılımıyla Bakanlığımız bünyesinde yürütülmektedir.

Aşağıdaki tabloda Türkiye geneli için hesaplanan kaza frekansı, bir yılda çalışılan 1 milyon iş saati başına düşen kaza sayısını göstermektedir. Tablodan anlaşılabileceği üzere, son yıllarda ülkemizde iş güvenliği çalışmalarının etkinliğinin artırılması sonucunda meydana gelen iş kazası frekans değerlerinde önemli bir azalma olmuştur.

İşlem Yılı	Kaza Frekansı Değeri
2004	5,54
2005	4,27
2006	4,03
2007	3,61
2008	3,10
2009	2,76

Kaynak: Türkiye'deki İş Kazalarının Genel Görünümü ve Gelişmiş Ülkelerle Kıyaslanması - 2011 - Hüseyin Ceylan, Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Kırıkkale Üniversitesi